

[Rahbek.]

der er opnaaet gennem de 30 Aar, i hvilke Institutionen har eksisteret, stort set er tilfredsstillende. Der kan altsaa i alt Fald ikke i denne Forbindelse være Tale om at fortrænge Dommeren; det, der er Tale om, er at fortrænge Landmanden fra den Plads, som jeg altsaa mener han har fyldt tilfredsstillende hidindtil.

Det ærede 6te Medlem for 5te Kreds (Fr. Kristiansen) mente ikke, det var afgørende, om Forlig opnaaedes; det afgørende var, at den Slutning, man kom til, var rigtig og retfærdig. Rent teoretisk er dette naturligvis rigtigt, men ellers maa jeg erklære mig uenig med det ærede Medlem i saa Henseende. Jeg mener rigtignok, at det gamle Ord fremdeles kan staa ved Magt, at et magert Forlig er bedre end en fed Proces. Jeg har, om ikke personlig, saa i min nærmeste Omgangskreds set sørgelige Eksempler paa, hvilke Omkostninger der kan løbe paa ved en Proces.

Vi havde for ganske nylig inden for min Bekendtskabskreds en Sag. Det var en Vejsag — det er som Regel det, Bønderne fører Proces om. En ung Mand havde købt en Ejendom, og en anden graver en Vej op, som han nødvendigvis skal færdes ad. Han har saa ikke anden Udvej end at gaa til Domstolene; han vinder sin Sag, baade ved Underret og Landsret, og Sagens Omkostninger ophæves, men alligevel maa denne Mand betale 450 Kr. for at faa sin Ret. Se, det er den Slags Erfaringer, som gør, at jeg for mit Vedkommende vil være meget betænkelig ved, at vi ogsaa, hvad Husdyrhandler angaar, hvor der er Stof til Processer i Mængde, skal komme ind paa at benytte Sagførere. Hvad man end kan mene om den nuværende Ordning, er det almindelige dog dette, at saa længe Sagen føres ved Underinstansen, møder Folk selv og har kun Udgiften til selve Retten; jeg ved nok, at saa snart man kommer op til Overretten, eller hvad man nu kalder det — den staaende Voldgiftsret kalder man det vist nu —, hvor en Jurist fører Forsædet, er det almindeligt, at man møder med Sagfører, og saa løber der straks større Omkostninger paa.

Det afgørende for min Stilling er altsaa ikke noget partipolitisk, men det rent praktiske, at jeg ønsker, at de mangfoldige Sager, som forekommer, og som i Fremtiden vil forekomme, i alt Fald skal være saa billige som overhovedet muligt.

Det ærede 19de tingvalgte Medlem (J. R. Poulsen) udtalte sin Glæde over, at Ministeren havde fulgt Udvalgets Flertal

i denne Sag. Jeg opfatter det ganske anderledes; jeg synes nemlig ikke, at den højtærede Justitsminister har fulgt Flertallet, men Mindretallet, og jeg frygter for — ja, jeg mener det vil ske —, at hvis Lovforslaget gennemføres i uændret Skikkelse, vil det blive meget vanskeligt i Fremtiden at føre et Forsvar for Institutionens Opretholdelse. Jeg kan nemlig ikke se, at der i Praksis vil blive nogen Forskel paa, om det er en Voldgiftsret med en Dommer til Formand, eller det er en almindelig Ret, hvor Dommeren fører Forsædet og har 2 sagkyndige Meddommere. Og saadan er det jo, man tænker sig Husdyrretterne sammensat. Jeg mener, at hvis man gaar ind paa dette, har Landbruget i Virkeligheden blankt kapituleret over for Juristernes Indstilling. Det er det, jeg finder betænkeligt, og det er i alt Fald mit Haab, at vi maa faa Lejlighed til at høre Landbrugets Organisationer, inden vi træffer Beslutning i Sagen.

Desværre tydede den højtærede Justitsministers Udtalelser ikke paa stor Forhandlingsvillighed, men det maa vi jo tage, som det nu kan føje sig. Jeg understreger, at for mig har dette ikke noget som helst med Partipolitik at gøre; det er et rent sagligt Spørgsmaal. Jeg ønsker at opretholde den civile Ledelse i disse Husdyrretter; jeg synes, at de Resultater, de har naaet gennem disse 30 Aar, er af en saadan Art, at de ikke fortjener det Mistillidsvotum, som Flertallet nu tilsyneladende ønsker at give dem.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

A. P. Hansen: Da der er fremsat Ønske om Udvalgsbehandling, skal jeg tillade mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning *vedtoges dette Forslag.*

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 98 af 31. Marts 1931 om Statens Tjenestemænd. (Justits- og Politivæsenet).

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 199).